

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนหอพระในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย และความเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลในตารางที่ 2
2. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนหอพระในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปรากฏผลในตารางที่ 3 - 21
3. ปัญหาและข้อเสนอเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนหอพระ ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปรากฏผลในหน้า 77 - 79

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ อาชวราชการ
วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

สถานภาพ	จำนวน (N = 87)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	24	27.59
หญิง	63	72.41
2. อายุ		
31 – 40 ปี	2	2.30
41 – 50 ปี	60	68.97
51 ปีขึ้นไป	25	28.73
3. อาชวราชการ		
11 – 20 ปี	7	8.04
21 – 30 ปี	74	85.06
31 ปีขึ้นไป	6	6.90
4. วุฒิทางการศึกษา		
ปริญญาตรี	77	88.51
ปริญญาโท	10	11.49

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N = 87)	ร้อยละ
5. การมีส่วนร่วมกับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น		
ไม่เคย	44	50.58
เคย	43	49.42
โดยทำในลักษณะต่อไปนี้ *		
ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมเสริม (23)		
ปรับรายละเอียดของเนื้อหา (22)		
ปรับปรุงและ / หรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม (23)		
จัดทำสื่อการเรียนการสอนชิ้นใหม่ (16)		
จัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติม (15)		

* เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 72.41 เป็นชาย ร้อยละ 27.59 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 68.97 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 28.73 มีอายุราชการระหว่าง 21 – 30 ปี ร้อยละ 85.06 11 – 20 ปี ร้อยละ 8.04 และ 31 ปีขึ้นไป ร้อยละ 6.90 มีวุฒิปริญญาตรีจำนวน ร้อยละ 88.51 วุฒิปริญญาโท ร้อยละ 11.49 ไม่เคยมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ร้อยละ 50.58 เคยมีส่วนร่วม ร้อยละ 49.42 เมื่อพิจารณาลักษณะของการมีส่วนร่วมพบว่า มีการปรับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมเสริม ปรับปรุงและ/หรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม รองลงมา คือ ปรับรายละเอียดของเนื้อหา จัดทำสื่อการเรียนการสอนชิ้นใหม่

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนหอพระในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ตารางที่ 3 การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา เพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา	จำนวน (N = 87)	ร้อยละ
1. ไม่ได้จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา	7	8.05
2. จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเรียบร้อยแล้ว	71	81.61
3. กำลังดำเนินการแต่ยังไม่เรียบร้อย	4	4.60
4. ไม่แน่ใจ	3	3.44
5. ไม่มีข้อมูล	2	2.30

จากตารางที่ 3 พบว่า โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเรียบร้อยแล้ว ร้อยละ 81.61 ส่วนที่เห็นว่าไม่ได้จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา ร้อยละ 8.05 และไม่แน่ใจว่าโรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา ร้อยละ 3.44

ตารางที่ 4 วิธีการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาของผู้บริหาร

วิธีการกำหนดแผน	จำนวน (N = 80)*	ร้อยละ
1. คณะผู้บริหารร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา โดยอาจารย์ไม่มีส่วนร่วม	3	3.75
2. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการแสดงทัศนะ	30	37.50
3. ผู้บริหารและอาจารย์เป็นผู้กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาที่ชัดเจน เหมาะสมกับสภาพการณ์ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	45	56.25
4. ไม่ทราบเรื่องการกำหนดแผน	2	2.50

* จากจำนวนประชากร 87 คน มีเพียง 80 คนที่ตอบแบบสอบถามในส่วนนี้ อีก 7 คนเห็นว่าโรงเรียนยังไม่ได้จัดทำแผน จึงไม่ได้ตอบแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์เป็นผู้กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาที่ชัดเจน เหมาะสมกับสภาพการณ์และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ร้อยละ 56.25 รองลงมา ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการแสดงทัศนะ ร้อยละ 37.50 และไม่ทราบเรื่องการกำหนดแผน ร้อยละ 2.50

ตารางที่ 5 การกำหนดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อกระบวนการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร

การกำหนดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน	จำนวน (N= 87)	ร้อยละ
1. ไม่มีการกำหนดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	21	24.14
2. มีการกำหนดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดของข้อมูลดังนี้ *	66	75.86
ความต้องการของท้องถิ่น (23)		
ศักยภาพของสถานศึกษา (40)		
สภาพของสังคมที่สถานศึกษาตั้งอยู่ และแนวโน้มของการพัฒนา (43)		
สรุปผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ (34)		
ไม่แน่ใจ (1)		

* เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้บริหารกำหนดให้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ 75.86 โดยรายละเอียดของข้อมูลพื้นฐานที่มีการวิเคราะห์คือสภาพของสังคมที่สถานศึกษาตั้งอยู่ และแนวโน้มของการพัฒนา รองลงมาคือศักยภาพของสถานศึกษา ส่วนที่เห็นว่าผู้บริหารไม่ได้กำหนดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ร้อยละ 24.14

ตารางที่ 6 การส่งเสริมของฝ่ายบริหารให้มีการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 เพื่อให้อาจารย์เกิดความรู้ความเข้าใจ

การส่งเสริมให้มีการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544	จำนวน (N= 87)	ร้อยละ
1. ไม่มีการส่งเสริมให้ศึกษาหลักสูตร	2	2.30
2. มีการส่งเสริมให้ศึกษาหลักสูตร โดย *	85	97.70
จัดเอกสารประชาสัมพันธ์ เผยแพร่เกี่ยวกับหลักสูตร (47)		
ประชุมชี้แจง / ประชุมปฏิบัติการ (80)		
ศึกษาดูงาน จากแหล่งความรู้หลากหลาย (37)		
เชิญวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้ (10)		

* เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เพื่อให้อาจารย์เกิดความรู้ความเข้าใจ ร้อยละ 97.70 โดยจัดประชุมชี้แจง / ประชุมปฏิบัติการ รองลงมาคือ จัดเอกสารประชาสัมพันธ์ เผยแพร่เกี่ยวกับหลักสูตร ส่วนที่มิเห็นว่าไม่ส่งเสริม ร้อยละ 2.30

ตารางที่ 7 การส่งเสริมของผู้บริหารเพื่อให้อาจารย์มีความสามารถในการจัดทำสาระของ
หลักสูตรสถานศึกษา

การส่งเสริมให้มีความสามารถ ในการจัดทำสาระของหลักสูตร	จำนวน (N = 87)	ร้อยละ
1. ผู้บริหารไม่ส่งเสริมให้มีความสามารถ	29	33.33
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีความสามารถ โดย * ให้ศึกษาหลักสูตรและเอกสารประกอบการจัดหลักสูตรสถานศึกษา (43) เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ (55) จัดอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (55)	58	66.67

* เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้อาจารย์มีความสามารถในการจัดทำสาระของ
หลักสูตร ร้อยละ 66.67 โดย เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และการจัดอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ
รองลงมา คือ ให้ศึกษาหลักสูตรและเอกสารประกอบการจัดหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนที่มีความ
เห็นว่า ผู้บริหารไม่ส่งเสริมให้มีความสามารถในการจัดทำสาระหลักสูตร ร้อยละ 33.33

ตารางที่ 8 การมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร

การมีส่วนร่วมในการ ให้คำปรึกษา	จำนวน (N = 87)	ร้อยละ
1. ไม่มีส่วน	32	36.78
2. มีส่วน โดย *	39	44.83
จัดประชุมชี้แจง (21)		
จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (32)		
เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ (37)		
แจกเอกสาร (1)		
3. ไม่แน่ใจ	16	18.39

* เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และให้คำปรึกษา ร้อยละ 44.83 โดยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ รองลงมาคือการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ส่วนที่เห็นว่าผู้บริหารไม่มีส่วนในการแก้ไขปัญหาและให้คำปรึกษา ร้อยละ 36.75 ไม่แน่ใจว่าผู้บริหารมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และให้คำปรึกษา ร้อยละ 18.39

ตารางที่ 9 การประสานบุคลากรในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร

การประสานบุคลากรในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
1. ไม่มีการประสาน	12	13.79
2. มีการประสาน โดย *	73	83.91
ประสานโดยตรงกับทุกฝ่าย (30)		
ประสานตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงาน (38)		
ประสานโดยเชื่อมโยงบุคลากรทุกฝ่ายเข้าด้วยกัน (21)		
ประสานอย่างต่อเนื่อง (26)		
ประสานเฉพาะฝ่าย / หมวด (31)		
3. ไม่ทราบข้อมูล	2	2.30

* เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้บริหารมีการประสานกับบุคลากร ร้อยละ 83.91 โดยการประสานตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงาน เป็นลักษณะการประสานเฉพาะฝ่ายหรือหมวด รองลงมาคือประสานโดยตรงกับทุกฝ่าย ส่วนที่เห็นว่าผู้บริหารไม่มีการประสานบุคลากร ร้อยละ 13.79

ตารางที่ 10 การสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
ของผู้บริหาร

การสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
1. ไม่สร้างขวัญและกำลังใจ	14	16.10
2. สร้างขวัญและกำลังใจ โดย *	65	74.71
จัดสรรงบประมาณให้พอเพียงแก่การดำเนินงาน (40)		
ส่งเสริมให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการในแต่ละหมวดวิชา (54)		
จัดสรรบุคลากรได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับความสามารถ (25)		
ร่วมแก้ไขปัญหาและให้คำปรึกษา (28)		
จัดส่งไปอบรมแล้วกลับมาขยายผลการอบรม (1)		
3. การจัดสรรงบประมาณไม่พอเพียง	8	9.19

* เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ 74.71 โดยการส่งเสริมให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการในแต่ละหมวดวิชา รองลงมาคือจัดสรรงบประมาณให้พอเพียงแก่การดำเนินงาน ส่วนที่เห็นว่าผู้บริหารไม่ได้สร้างขวัญและกำลังใจ ร้อยละ 16.10 และผู้บริหารจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอในการสร้างขวัญและกำลังใจ ร้อยละ 9.19

ตารางที่ 11 ลักษณะการดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร

ลักษณะการดำเนินงานด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
1. ไม่ได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	28	32.18
2. ดำเนินงานอย่างจริงจัง เพื่อมุ่งประสิทธิผลของการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	17	19.54
3. ดำเนินงานอย่างจริงจังเพื่อให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา	22	25.29
4. ผู้บริหารเพียงบางส่วน (วิชาการ) ดำเนินงาน	14	16.09
5. ดำเนินงานแบบค่อยเป็นค่อยไป	2	2.30
6. ไม่มีข้อมูล	4	4.60

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้บริหารไม่ได้ดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
อย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 32.18 รองลงมา ดำเนินงานอย่างจริงจังเพื่อให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา
ร้อยละ 25.29 และ ไม่มีข้อมูล ร้อยละ 4.60

ตารางที่ 12 การจัดการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน ของผู้บริหาร

การจัดการประชาสัมพันธ์หลักสูตร แก่ผู้ปกครองและชุมชนของผู้บริหาร	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
1. ไม่มีการปฏิบัติ	27	31.03
2. มีการปฏิบัติ โดย *	55	63.22
พิมพ์เอกสารแจกแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน (25)		
จัดประชุมผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน (34)		
เผยแพร่ผลงานวิชาการของโรงเรียนแก่โรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่น (24)		
ผ่านสาส์นประชาสัมพันธ์ / หนังสือแจกรายภาค (2)		
จัดประชุมกรรมการสถานศึกษา (2)		
3. ไม่แน่ใจ	2	2.30
4. ไม่มีข้อมูล	3	3.45

* เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้บริหารจัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครอง และชุมชน ร้อยละ 63.22 โดย จัดประชุมผู้ปกครองและผู้แทนชุมชน รองลงมา พิมพ์เอกสารแจกแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ส่วนที่เห็นว่าผู้บริหารไม่จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 31.03 ไม่แน่ใจว่าผู้บริหารจัดการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน ร้อยละ 2.30

ตารางที่ 13 การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
ของผู้บริหาร

การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
1. ไม่เปิดโอกาส	19	21.84
2. เปิดโอกาส โดย * ให้ร่วมเป็นคณะกรรมการ อนุกรรมการ (46) บริจาคทุนทรัพย์ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน (17) เข้าร่วมฟังการบรรยายหลักสูตร (3) รับทราบ (1)	63	72.41
3. ไม่แน่ใจ	2	2.30
4. ไม่มีข้อมูล	3	3.45

* เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ 72.41 โดยให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ อนุกรรมการ รองลงมา บริจาคทุนทรัพย์เพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ส่วนเห็นว่าผู้บริหารไม่เปิดโอกาส ร้อยละ 21.84 และ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 2.30

ตารางที่ 14 ผู้บริหารจัดการให้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่นมาให้ความรู้ ภูมิปัญญา
ท้องถิ่นแก่นักเรียน

การจัดให้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่น มาให้ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่นักเรียน	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
1. ไม่มีการปฏิบัติ	32	36.78
2. มีการปฏิบัติ โดยกระทำ * อย่างสม่ำเสมอ (2) ในโอกาสพิเศษ (46) เมื่อครู หรือหน่วยงานเสนอมา (4)	54	62.07
3. ไม่มีข้อมูล	1	1.15

* เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 14 พบว่า มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่นมาให้ความรู้
ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่นักเรียน ร้อยละ 62.07 โดยเชิญมาในโอกาสพิเศษ รองลงมา เมื่อครูหรือ
หน่วยงานเสนอมา ส่วนที่เห็นว่า ผู้บริหารไม่ได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่
นักเรียน ร้อยละ 36.78

ตารางที่ 15 ผลจากการประสานสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหาร
ที่มีต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผลจากการประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนของผู้บริหาร ที่มีต่อความสำเร็จในการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
1. ไม่ส่งผลให้ประสบความสำเร็จ	26	29.89
2. ส่งผลให้ประสบความสำเร็จ	18	20.69
3. ส่งผล แต่ควรประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง	11	12.64
4. ส่งผล แต่ควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมให้มากขึ้น	9	10.34
5. ส่งผล แต่ควรแก้ไขความไม่พร้อมเรื่องการรับรู้ของชุมชน	4	4.60
6. ส่งผล แต่ควรเพิ่มความสำคัญของชุมชนและบทบาทของ เครือข่ายผู้ปกครองของนักเรียนแต่ละระดับชั้น	6	6.90
7. ส่งผล แต่ควรสร้างความตระหนักให้แก่ชุมชนเรื่องความ สำคัญของการจัดทำหลักสูตรที่มีต่อชุมชน	5	5.74
8. ส่งผล แต่ควรดำเนินงานอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพื่อให้ชุมชน มีโอกาสเรียนรู้งานและมีส่วนร่วมได้มากขึ้น	2	2.30
9. ไม่แน่ใจ	3	3.45
10. ไม่มีข้อมูล	3	3.45

จากตารางที่ 15 พบว่า การประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหาร ไม่ส่งผลให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาประสบความสำเร็จ ร้อยละ 29.89 รองลงมาเห็นว่าส่งผลให้ประสบความสำเร็จ ร้อยละ 20.69 ส่วนที่ไม่แน่ใจและไม่มีข้อมูล ร้อยละ 3.45 เท่ากัน

ตารางที่ 16 การพัฒนาสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนภายในโรงเรียน

การพัฒนาสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนภายในโรงเรียน	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
1. ไม่มีการพัฒนา	1	1.14
2. มีการพัฒนา	68	78.16
3. มีการพัฒนาบางส่วน และยังคงปรับปรุง โดย * เพิ่มจำนวนห้องเรียนให้เพียงพอ (3) ปรับคุณภาพของสื่อการเรียนการสอน (4) จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการเรียนการสอน (3) พัฒนาทุกด้านเพื่อให้เกิดคุณค่าและคุณภาพอย่างแท้จริง (6) ปรับให้มีการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้มากขึ้น (2)	18	20.70

* เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 16 พบว่า มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ร้อยละ 78.16 รองลงมาเห็นว่ามีโรงเรียนได้รับการพัฒนาบางส่วน และยังคงปรับปรุง ร้อยละ 20.70 โดยพัฒนาทุกด้านเพื่อให้เกิดคุณค่าและคุณภาพอย่างแท้จริงและปรับคุณภาพของสื่อการเรียนการสอน ส่วนที่เห็นว่าโรงเรียนยังไม่มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 1.14

ตารางที่ 17 การสนับสนุนการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน
ของผู้บริหาร

การสนับสนุนการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
1. ไม่สนับสนุน	1	1.15
2. สนับสนุน โดย * จัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีอย่างพอเพียง (53) ให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี (71) ให้มีการผลิตสื่อ และนวัตกรรม ขึ้นใช้เองภายในสถานศึกษา (43) ให้ผู้เรียนและครูผู้สอนร่วมกันจัดทำสื่อ (34) อนุญาตให้ดูงานตามบันทึกเสนอและสนับสนุนค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสม (2) จัดหา และจัดซื้อ แต่ไม่ได้สอบถามผู้สอน (1)	82	94.25
3. ไม่แน่ใจ	4	4.60

* เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้บริหารมีการสนับสนุนการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี
เพื่อการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 94.32 โดยการให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถใน
การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ได้รับการสนับสนุนมากที่สุด ลำดับต่อมา เป็นการจัดหาสื่อ
นวัตกรรม และเทคโนโลยีให้อาจารย์และนักเรียนอย่างเพียงพอ ส่วนที่ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ
4.60 และที่เห็นว่าไม่มีการสนับสนุนการใช้สื่อ จากผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 1.15

ตารางที่ 18 การดำเนินการนิเทศการพัฒนาหลักสูตรของผู้บริหาร

การดำเนินการนิเทศการพัฒนาหลักสูตรของผู้บริหาร	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
1. ไม่มีการปฏิบัติ	28	32.18
2. มีการปฏิบัติ โดย *	57	65.52
เยี่ยมชมเรียน สังเกตการเรียนการสอน เพื่อทราบปัญหา (18)		
แนะนำช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา (25)		
ติดตามการใช้หลักสูตรอย่างมีระบบ เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ (14)		
ให้การสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง และติดตามผล (2)		
มีการประชุมเฉพาะหัวหน้าหมวด (11)		
ควรติดตามอย่างต่อเนื่อง (2)		
3. ไม่แน่ใจ	2	2.30

* เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้บริหารได้ดำเนินการนิเทศการพัฒนาหลักสูตร ร้อยละ 65.52 โดยการแนะนำช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา รองลงมาคือ การเยี่ยมชมเรียน สังเกตการเรียนการสอน เพื่อทราบปัญหา ส่วนที่เห็นว่าผู้บริหารไม่มีการนิเทศ ร้อยละ 32.18 และไม่แน่ใจว่ามีการนิเทศจากผู้บริหาร ร้อยละ 2.30

ตารางที่ 19 ผลของการนิเทศของผู้บริหาร

ผลของการนิเทศของผู้บริหาร	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
1. ไม่ก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจ	33	37.93
2. ก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจ	47	54.02
3. ไม่แน่ใจ	7	8.05

จากตารางที่ 19 พบว่า การนิเทศของผู้บริหาร ก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร ร้อยละ 54.02 ส่วนเห็นว่าไม่ได้ก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจ ร้อยละ 37.93 และไม่แน่ใจ ร้อยละ 8.05

ตารางที่ 20 การประเมินผลการจัดทำหลักสูตร ของผู้บริหาร

การจัดให้มีการประเมินผลการจัดทำหลักสูตร ของผู้บริหาร	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
1. ไม่มีการประเมิน	48	55.17
2. มีการประเมิน โดย * อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง (12) ไม่สม่ำเสมอ ไม่ต่อเนื่อง(19) ประเมินหลังจากเสร็จแต่ละขั้นตอน และมีคณะกรรมการประเมิน (11)	38	43.68
3. ไม่แน่ใจ	1	1.15

* เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 20 พบว่า ผู้บริหารไม่มีการประเมินผลการจัดทำหลักสูตร ร้อยละ 55.17
รองลงมาเห็นว่าผู้บริหารมีการประเมินผล ร้อยละ 43.68 ส่วนที่ไม่แน่ใจ ร้อยละ 1.15

ตารางที่ 21 การจัดให้นำผลการประเมินการจัดทำหลักสูตรมาปรับปรุงแก้ไขของผู้บริหาร

การจัดให้นำผลการประเมินการจัดทำหลักสูตรมาปรับปรุงแก้ไขของผู้บริหาร	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
1. ไม่มีการนำผลมาปรับปรุง	39	44.83
2. มีการนำผลมาปรับปรุง	38	43.68
3. คณะกรรมการกำลังอยู่ระหว่างการประเมิน	7	8.04
4. ไม่แน่ใจ	3	3.45

จากตารางที่ 21 พบว่า ผู้บริหารไม่มีการจัดให้นำผลการประเมินการจัดทำหลักสูตรมาปรับปรุงแก้ไข ร้อยละ 44.83 ส่วนที่เห็นว่าการนำผลมาปรับปรุง ร้อยละ 43.68 และไม่แน่ใจ ร้อยละ 3.45

ตารางที่ 22 ผลการแสดงภาวะผู้นำของผู้บริหารในการพัฒนาหลักสูตร

ผลการแสดงภาวะผู้นำ ของผู้บริหารในการ พัฒนาหลักสูตร	ตำแหน่ง						
	ผู้อำนวยการ พัฒนาหลักสูตร	ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ	ผู้อำนวยการ ฝ่ายธุรการ	ผู้ช่วยฝ่ายปกครอง	ผู้ช่วยฝ่ายบริการ ผู้ช่วยฝ่ายแผนงาน		
1. ความพึงพอใจ เกิดขวัญและ กำลังใจ	จำนวน (N=87) ร้อยละ	47 54.02	64 73.56	50 57.47	49 56.32	53 60.92	51 58.62
2. ความไม่มั่นใจ ในประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ของงาน	จำนวน (N=87) ร้อยละ	36 41.38	23 26.44	34 39.08	36 41.38	31 35.63	34 39.08
3. ความไม่พึงใจ และต้องการให้ มีการปรับปรุง	จำนวน (N=87) ร้อยละ	4* 4.60	0 0.00	3 3.45	2 2.30	3 2.30	2 2.30

* ผู้อำนวยการมีความตระหนักในงานวิชาการมากขึ้น ให้ความสำคัญและสนใจพัฒนาหลักสูตรอย่างจริงจัง

จากตารางที่ 22 พบว่า การแสดงภาวะผู้นำของผู้บริหารสร้างความพึงพอใจและขวัญ
กำลังใจ โดยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 73.56 รองลงมาคือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย
บริการ ร้อยละ 60.92 ส่วนที่เห็นว่าการแสดงภาวะผู้นำสร้างความไม่มั่นใจในประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผลของงาน โดยผู้อำนวยการและผู้ช่วยฝ่ายปกครอง ร้อยละ 41.38 รองลงมาคือ ผู้ช่วยผู้
ำนวยการฝ่ายธุรการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายแผนงาน ร้อยละ 39.08 และที่เห็นว่าการแสดง
ภาวะผู้นำสร้างความไม่พึงพอใจและต้องการให้ปรับปรุง โดยผู้อำนวยการ ร้อยละ 4.60 รองลงมา
คือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ ร้อยละ 3.45

ปัญหา และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนหอพระในการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษา

จากปัญหา ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็น เกี่ยวกับบทบาทและการบริหารการพัฒนา
หลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนหอพระ มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 49 คน คิดเป็นร้อยละ 56.32
ได้ปัญหา ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็น ดังนี้

ปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อันเนื่องมาจากบทบาทผู้บริหาร โรงเรียน
หอพระ พบว่า ผู้บริหาร

1. ไม่มีความสนใจ ไม่ให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (18)
2. ไม่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรอย่างแท้จริง (15)
3. ไม่ส่งเสริมสนับสนุน และไม่สร้างขวัญและกำลังใจอย่างจริงจัง (11)
4. ไม่มีการประสานงาน หรือร่วมมือในคณะผู้บริหาร (9)
5. ไม่มีความเป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตร (7)
6. ส่งเสริมสนับสนุน จัดสรรบุคคลอย่างไม่เหมาะสม (7)
7. ไม่มีวิสัยทัศน์ในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร (6)
8. ไม่มีการประสานงาน (6)
9. ไม่เป็นประชาธิปไตย ใช้อารมณ์ความรู้สึกในการบริหารงาน (5)
10. ไม่นิเทศ กำกับ ติดตาม (4)
11. ไม่มีความจริงใจ เร่งรัดงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด (4)
12. ขาดข้อมูลพื้นฐาน (3)

การบริหารที่ควรปรับปรุงเพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษายังเกิดประสิทธิผล

1. พัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจะพัฒนาหลักสูตร (16)
2. ผู้บริหารควรร่วมคิด ร่วมทำ และให้กำลังใจ (12)
3. สร้างความตระหนักเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรอย่างจริงจัง มิใช่ทำตามกระแส (9)
4. ส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรที่มีความตั้งใจในการพัฒนาหลักสูตรอย่างเสมอภาค (6)
5. ให้บริหารข้อมูลพื้นฐาน (5)
6. ประสานงานให้แต่ละฝ่ายเกิดความร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (4)
7. บริหารหลักสูตรอย่างจริงใจ มิใช่ทำตามกระแส (4)

8. ติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ และเป็นระบบ (3)
9. ดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น (2)
10. ฝ่ายบริหารควรทำให้ครูศรัทธามากกว่านี้ ไม่ลำเอียง ไม่มีอคติกับครูที่มีความเห็นขัดแย้ง (2)
11. ให้ครูเป็นผู้ปฏิบัติการสอน ไม่เอาไปปฏิบัติงานอื่น (2)
12. ให้ความสำคัญด้านการเรียนการสอน ไปพร้อมกับกิจกรรมอื่นๆ (1)

บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

1. ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาตลอดกระบวนการพัฒนาหลักสูตร (22)
2. เอาใจใส่คณะครูผู้ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนอย่างจริงจัง และสม่ำเสมอ (14)
3. เป็นผู้นำครูในการพัฒนาหลักสูตร โดยแสดงให้ครูเห็นว่า ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ เป็นที่พึ่งของครูได้ (13)
4. เป็นผู้นำในการประสานทุกฝ่ายให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร (7)
5. ให้ความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร โดยการจัดสรรงบประมาณอย่างพอเพียง ไม่ควรเน้นงานด้านก่อสร้างหรือกิจกรรมที่ผู้บริหารพึงพอใจ (4)
6. รับผิดชอบในการดำเนินงาน มอบหมายงานให้เหมาะสม (3)
7. ประสานระหว่างท้องถิ่นกับโรงเรียน เพื่อพัฒนาหลักสูตร (3)
8. มีวิสัยทัศน์ในเรื่องหลักสูตร (2)
9. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร (2)

บทบาทของผู้บริหารต่อผลสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียน
หอพระมีผลมากอย่างแน่นอน เพราะ

1. เป็นผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการตัดสินใจ การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน (38)
2. เป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุน สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร (26)
3. ผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการพัฒนาหลักสูตร จะช่วยทำให้กระบวนการทำงานง่ายขึ้น ใช้เวลาน้อยลง (17)
4. เป็นผู้ประสานงานทั้งภายในโรงเรียน และกับองค์กรภายนอก (12)

ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนหอพระ

ไม่แน่ใจ จำนวน 21 คน สาเหตุคือ

1. ผู้บริหารไม่เป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตร ไม่เห็นความสำคัญ (12)
2. การดำเนินการพัฒนาหลักสูตร เป็นไปตามนโยบายของหน่วยเหนือให้ทันเวลา จึงไม่มีคุณภาพ (7)
3. บุคลากรส่วนหนึ่งยังไม่ชัดเจนในการทำหลักสูตร (6)
4. ไม่มีความสามัคคี ไม่มีความร่วมมือ (3)
5. แบ่งงานเป็นสาย ไม่เห็นภาพรวมของหลักสูตร (2)

สำเร็จแน่นอน จำนวน 20 คน เพราะ

1. โรงเรียนเตรียมดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรอย่างเต็มที่ (13)
2. บุคลากรพร้อมที่จะพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ (11)
3. บุคลากรเข้าใจตรงกัน และพร้อมให้ความร่วมมือ (8)
4. โรงเรียนมีความพร้อมในการพัฒนาภายใต้เป้าหมายที่ชัดเจน (7)
5. ผู้บริหารมีคุณภาพ (1)

ต้องใช้เวลา จำนวน 8 คน เพราะ

1. มีบุคลากรอีกไม่น้อยที่ยังสับสนต่อการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร (8)
2. ควรเป็นไปตามขั้นตอน (6)